

Raadsbrief

Datum 3 december 2025

Onderwerp Reactie Ontwerp-Nota Ruimte
Versienummer 1

Portefeuillehouder Gerdien Rots

Samenvatting Het ministerie van VRO heeft op 6 oktober de Ontwerp-Nota Ruimte vrijgegeven voor inspraak. De nota geeft het lange termijnperspectief voor Nederland weer op ruimtelijke ordening. We hebben hier op een reactie geschreven om meer verdieping en verbinding voor Zwolle te krijgen in het definitief ontwerp. Dit doen we aan de hand van de onderwerpen infrastructuur, klimaat, economie, wonen, energie en verbindingen stad-land.

Bijlagen

Bijlage 1 – Aanbiedingsbrief Tweede Kamer
Bijlage 2 – Reactie Gemeente Zwolle Ontwerp-Nota Ruimte
Bijlage 3 – Concept Zienswijze Regio Zwolle
Bijlage 4 – Kaart-Nota_Ruimte-North_Sea_Baltic_corridor-infra

Openbaarheid

☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van: De zienswijzen op het ontwerp-Nota Ruimte vanuit gemeente Zwolle

Datum 3 december 2025

Inleiding

Op 6 oktober 2025 is De Ontwerp-Nota Ruimte, het milieueffectrapport (planMER) en de passende beoordeling – waarin de gevolgen voor milieu en natuur zijn uitgewerkt vrijgegeven voor inspraak. Dit kan tot en met 15 december 2025. *Nederland staat voor grote ruimtelijke opgaven op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, energie, defensie, economie, landbouw en natuur. Stuk voor stuk opgaven die vragen om ruimte, terwijl die steeds schaarser wordt. Dit vergt samenhangende en integrale keuzes. Het Rijk neemt hierin de regie zodat we ook in de toekomst in een prettig land kunnen leven. Daarom heeft het kabinet de Ontwerp-Nota Ruimte opgesteld, met daarin nationale ruimtelijke keuzes en richtingen voor Nederland op de korte en lange termijn.* Wat anders is in deze Nota Ruimte, anders dan de voorgangers is de verschuiving van eendimensionaal naar 'elke regio telt'. De Nota Ruimte erkent dat de economische groei en bevolking ongelijk verdeeld is over het land, waarbij de grote steden met een kenniseconomie de afgelopen jaren een sterke ontwikkelingsspuurt hebben laten zien, terwijl andere regio's achterblijven. De nieuwe koers is om de krachtige steden en regio's hun rol te laten behouden ("sterk houden wat sterk is") maar tegelijkertijd andere regio's actief sterker te maken en hun kracht en mogelijkheden zo goed mogelijk te benutten.

Wij herkennen uit de Nota Ruimte een aanpak op drie niveaus: het Nationaal afwegingskader, regionale Samenwerking via de NOVEX gebieden en gebiedsgerichte samenwerkingen in ontwerpend onderzoek en afspraken. Wij vragen daarbij om een gezamenlijke sturingsfilosofie waarin helder is hoe rijksdoelen, regionale opgaven en de lokale realiteit worden gewogen wanneer zij elkaar kruisen.

De Nota biedt met de Uitvoeringsagenda en Regionale Investeringsagenda een goede basis om verder te bouwen aan de lokale en regionale ontwikkeling. Daarom willen wij meedoen, meedenken en meewerken – én laten zien wat Zwolle kan bieden. Samen met het Rijk en met de Regio Zwolle willen we kennis ontwikkelen, delen én benutten om de nationale opgaven verder te brengen en Nederland te versterken.

Er wordt vanuit gemeente Zwolle een reactie verzonden. Deze bevat de Zwolse zienswijze en is geschreven vanuit onze eigen ambities en opgaven in relatie tot het regionaal perspectief en het ontwerp-Nota Ruimte. Namens de regio Zwolle wordt ook een reactie verstuurd, separaat en kent een ander ondertekeningstraject dan de Zwolse zienswijze en bevat de reactie namens de regio op het ontwerp-Nota Ruimte. Regio Zwolle vertegenwoordigt 22 gemeenten en 4 provincies.

Kader

De inhoud van de brieven is gevoed door de ambities en opgaven van Zwolle zoals onder andere verwoord in het Ruimtelijk Toekomstperspectief (RTP) die van regio Zwolle inclusief de afspraken met het Rijk (NOVEX).

Kernboodschap

We staan voor grote opgaven in Nederland en die krijgen voor een gedeelte ook gestalte in Zwolle. Echter zien we ook nog dat er op een aantal thema's meer aandacht naar de stad Zwolle en regio uit kan gaan die Nederland verder kan helpen. We hebben ons in deze reactie voornamelijk geconcentreerd op de Zwolse vraagstukken, altijd in directe relatie met de effecten daar van voor en op de regio en Nederland. Onze reactie heeft betrekking op de urgentie van de opgaven, de rol die Zwolle daar in kan en moet spelen voor de gemeente, regio en Nederland. Hoe geven we daar in gezamenlijkheid vorm aan. In zowel plannen, samenwerking als uitvoering?

Datum 3 december 2025

De Nota biedt met de Uitvoeringsagenda en Regionale Investeringsagenda een goede basis om verder te bouwen aan de lokale en regionale ontwikkeling. Daarom willen wij meedoen, meedenken en meewerken – én laten zien wat Zwolle kan bieden. Samen met het Rijk en met de Regio Zwolle willen we kennis ontwikkelen, delen én benutten om de nationale opgaven verder te brengen en Nederland te versterken.

We nodigen en dagen het Rijk uit daar mee aan de slag te gaan. We doen dit aan de hand van een zestal onderwerpen:

1. Versterk de corridor Rotterdam - Hamburg via bestaande infrastructuur (water, spoor, weg)
2. Zwolle als klimaatadaptieve groeiregio: benut de demodelta als proeftuin voor Nederland
3. Economische structuur en profiel
4. Wonen en sociaal stedelijke versterking
5. Energie
6. Stad-land/ Buitengebied

Toelichting

Op 6 oktober 2025 is De Ontwerp-Nota Ruimte, het milieueffectrapport (planMER) en de passende beoordeling – waarin de gevolgen voor milieu en natuur zijn uitgewerkt vrijgegeven voor inspraak. Dit kan tot en met 15 december 2025. *Nederland staat voor grote ruimtelijke opgaven op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, energie, defensie, economie, landbouw en natuur. Stuk voor stuk opgaven die vragen om ruimte, terwijl die steeds schaarser wordt. Dit vergt samenhangende en integrale keuzes. Het Rijk neemt hierin de regie zodat we ook in de toekomst in een prettig land kunnen leven. Daarom heeft het kabinet de Ontwerp-Nota Ruimte opgesteld, met daarin nationale ruimtelijke keuzes en richtingen voor Nederland op de korte en lange termijn.* Wat anders is in deze Nota Ruimte, anders dan de voorgangers is de verschuiving van eendimensionaal naar 'elke regio telt'.

Elke regio heeft eigen karakteristieken, problemen en ambities en daarom wil het Rijk samen met provincies, regio's en gemeenten werken aan vijf onderscheidende ontwikkelstrategieën voor wonen, werken en bereikbaarheid: versterken, initiëren, stimuleren, transformeren en accommoderen (VISTA). Zwolle zit in de stimuleren groep. De inzet is erop gericht om deze gebieden in balans (wonen, werken en voorzieningen) verder door te laten groeien, waarbij vooral de groei in werkgelegenheid verder wordt gestimuleerd. Dit gebeurt in een band die zich rondom de Randstad vormt.

We staan voor grote opgaven in Nederland en die krijgen voor een gedeelte ook gestalte in Zwolle. Echter zien we ook nog dat er op een aantal thema's meer aandacht naar de stad Zwolle en regio uit kan gaan die Nederland verder kan helpen. We hebben ons in deze reactie voornamelijk geconcentreerd op de Zwolse vraagstukken, altijd in directe relatie met de effecten daar van voor en op de regio en Nederland. Onze reactie heeft betrekking op de urgentie van de opgaven, de rol die Zwolle daar in kan en moet spelen voor de gemeente, regio en Nederland. Hoe geven we daar in gezamenlijkheid vorm aan. In zowel plannen, samenwerking als uitvoering? We nodigen en dagen het Rijk uit daar mee aan de slag te gaan. We doen dit aan de hand van een zestal onderwerpen:

1. Versterk de corridor Rotterdam - Hamburg via bestaande infrastructuur (water, spoor, weg)
 - o Wij verzoeken het Rijk om de A28-corridor, Port of Zwolle en de Spoorzone expliciet te erkennen als strategische nationale economische zones binnen een west-oost en noord-zuid infrastructuur. Daarnaast de spoorverbinding Zwolle-Enschede-Münster.

Datum 3 december 2025

2. Zwolle als klimaatadaptieve groeiregio: benut de demodelta als proeftuin voor Nederland
 - Wij verzoeken het Rijk expliciet op te nemen dat Zwolle een stad is waar stedelijke onderzoeken in de delta, geldend voor grote landsdelen van Nederland plaats gaan vinden in samenwerking in de triple helix.
3. Economische structuur en profiel
 - Het blijven doorontwikkelen van de economie is belangrijk onderdeel van de VISTA strategie. We zien graag in de nota terug wat dat voor Zwolle is, blijft en wordt. Zowel in tekst als in kaartbeeld.
4. Wonen en sociaal stedelijke versterking
 - Wij vragen het Rijk in de nota op te nemen om handvatten (met ons) te ontwerpen voor nabijheidsgebaseerde verstedelijking – een kernprincipe in ons RTP – waarin wonen, werken, groen, gezondheid, mobiliteit en voorzieningen in balans zijn.
5. Energie
 - Wij vragen het Rijk om de waterstofbackbone uit te breiden via Zwolle, passend bij onze rol in het Stedelijk Netwerk Nederland en de energievraag van grote regionale bedrijventerreinen. En beleid te maken voor de ondergrondse en bovengrondse inpassing en transitie.
6. Stad-land/ Buitengebied
 - Wij vragen het Rijk om een duidelijker afwegingskader voor verkleuring van landbouwgrond, zodat keuzes over woningbouw, energie, natuur en landbouw transparant en consistent gemaakt kunnen worden.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Het betreft een traject van het Rijk, waarbij zij aan een ieder ruimte geeft te reageren op het ontwerp-Nota Ruimte. Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is bevoegd gezag en daarmee ook verantwoordelijk voor participatie.

Communicatie

Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is bevoegd gezag in deze en daarmee verantwoordelijk voor de communicatie.

Duurzaamheid

Niet van toepassing anders dan benoemd in de onderwerpen van de reactie.

Financiën

Niet van toepassing

Datum 3 december 2025

Risico's

Het is belangrijk de het nationale perspectief van de Nota Ruimte langs de ambities en opgaven van Zwolle en de regio Zwolle te leggen en te onderzoeken of de visie daarmee in lijn is en vervolgens de vraag te stellen in hoeverre de Nota Ruimte daarin ondersteunend en helpend is en de juiste koers uitzet. Onze reactie is vanuit dat perspectief opgesteld. Het is vervolgens aan de minister of en in welke mate zij daaraan gehoor geeft.

Vervolg

We wachten de reactie van het rijk af op onze zienswijze en we zullen deze met u delen.

Openbaarheid

Deze nota en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer